

Választmányi ülés Dunaújvárosban

Egyesületünk választmányának 2003. november 19-én, a Dunaferri Lemezalakító Kft. tanácstermében tartott ülését dr. Tolnay Lajos elnök vezette.

Napirend

1. A Dunaferri Rt. magánosítási koncepciója
2. A Bányászati és Kohászati Lapok egyetemes arculatának kialakításával kapcsolatos szervezési kérdések (92. küldöttgyűlés határozatának végrehajtása).
Előterjesztő: Kovacsics Árpád főtítkár
3. A felnőttoktatás szervezésének helyzete (92. küldöttgyűlés határozatának végrehajtása).
Előterjesztő: Dr. Lengyel Károly főtítkárhelyettes
4. A 2004. évi egyesületi kitételek keretszámai. Javaslat a „Kitételek rendje” ügyrend módosításáról.
Előterjesztő: Kovács Loránd, az érembizottság elnöke (írásban tett előterjesztést)
5. A 2004. évi küldöttgyűlésre és a tisztújításra való felkészülés ütemterve.
Előterjesztő: Dr. Gagyi Pálffy András ügyvezető igazgató
6. Az OMBKE pénzügyi helyzete.
Előterjesztő: Dr. Gagyi Pálffy András ügyvezető igazgató
7. Egyebek

ad 1.

Hónig Péter előadásában részletesen beszámolt a Dunaferri Rt. helyzetéről, a továbblépés lehetőségeiről és a privatizációs pályázatról.

Ismertette, hogy az ÁPV Rt. kiírta a Dunaferri Rt-re a privatizációs pályázatát. Négy szakmai befektetőről tudnak. A ve-

vőnek 15 milliárd forintos tőkeemelés kell vállalnia, továbbá feladata a környezetvédelmi kérdések megoldása is. A részvénytársaság dolgozóinak létszámát az új tulajdonos egy ideig nem csökkentheti. Az ajánlott vételárnak csak öt százalékos súlya van a pályázatok elbírálásánál. Véleménye szerint a Dunaferri Rt.-nek meg lehet találni azt a profilt, mely a térségben gazdaságos működést eredményezhet. Problémát lát viszont abban, hogy a most is túlméretezett dolgozói létszám elhelyezésére szolgáló kistérségi programoknak, illetve a gyakran ígért infrastrukturális beruházásoknak még mindig nem látszanak a jelei.

Dr. Tolnay Lajos megköszönte Hónig Péternek az előadást és átadta az OMBKE-emlékplakett kiténtetést a Dunaferri Rt.-nek és Hónig Péternek, aki akadályoztatása miatt nem tudott részt venni az egyesület pécsi küldöttgyűlésén.

ad 2.

Az írásban előre megküldött előterjesztéshez a főtítkár akadályoztatása miatt dr. Gagyi Pálffy András tett szóbeli kiegészítéseket. A közreadott írásos előterjesztést a főtítkár a főszerkesztőkkel még egyszer meg kívánja vitatni. Vannak azonban halaszthatatlan és már most eldönthető ügyek. A jövőben költségvetésének és ésszerűségi okokból kell számolni a három lap közös számaival is. Ezért döntenie kell az egységes lapmétről és arról, hogy egységes szempontok alapján kell árajánlatot kérni a nyomdaktól.

Dr. Verő Balázs: A BKL Kohászati megjelentetéséhez 2003-ban a Dunaferri Rt. 1,65 millió forinttal járult hozzá. A lap megjelentetésének fontos forrása az egyéni tagdíjak 40%-a. A vaskohászati, a

fémkohászati és az öntészeti szakosztályok egyéni tagdíja kb. 5 millió Ft. A BKL Kohászati ez évi négy száma ennél jóval kevesebbe került. A BKL Kohászati szerkesztősége a lap érdekében lemondott a 2003. évi tiszteletdíjáról. Kifogásolja a lap megjelenés rendszertelenségét, kevesli az éves lapszámot. Feleslegesnek tartja a szerkesztőségek feletti ember(ek) megbízását, nem ért egyet egy fő-főszerkesztő kijelölésével. Támogatja a költségtakarékosságot, a közös számok kiadását, melyeket rotációs rendszerben kellene megjelentetni. A költségcsökkentés más módjait kellene keresni, nem elsősorban a nyomdai költségeket.

Dr. Takács István: A BKL folyamatos megjelentetése az egyesület legfontosabb feladata kell hogy legyen. Úgy gondolja, hogy nem kellene centralizálni a lapkiadást. Nem ért egyet azzal, hogy az egyesület vezetése központosan akar beleszólni a lapszerkesztésbe, illetve, hogy a választmány hagyja jóvá a főszerkesztők megbízását.

Dr. Tóth István: Egyetért a lapok egyetemesítésével. A pécsi közgyűlésen elfogadott alapszabály-módosítás azt tartalmazza, hogy a főszerkesztők megbízása a szakosztályi és az egyesületi küldöttgyűlések helyett a szakosztály-vezetőségek javaslatai alapján a választmány hatáskörébe került. Ne fogadjon el a választmány olyan javaslatot, mely alapszabály-módosítást vonna maga után.

Dr. Tardy Pál: A lapkiadás kérdése egy évtizede kényes pont, azóta foglalkozunk ezzel. A közgyűlés szerint a lapkiadásnak prioritást kell adni. Kimutatást kell készíteni, hogy a befolyt tagdíjak 40%-át milyen módon fordították a lap megjelentetésére és a kiadások mellett milyen bevételek (egyesületi pénzek, támo-

gátások) állnak rendelkezésre. Csak a közös lapszámok kiadásánál kell közös főszerkesztő, illetve egyesületi képviselő.

Csaszlava Jenő: Közös főszerkesztőt nem tart szükségesnek. Szükség van arra, hogy keressük a lapkiadás olcsóbbá tételét. Támogatja a közös számok megjelenését.

Dr. Gagyi Pálffy András: A BKL Kohászati megjelentetéséhez a Dunaferr Rt. 2003-ban, áfa nélkül számolva másfél millió forinttal járult hozzá. A vaskohászati szakosztály bevételei azonban erősen csökkentek. Az egyéni tagdíjak lapokra fordítandó 40%-a a kohászati szakosztályok esetében csak 1,7 millió Ft-ot tesz ki. Összességében a BKL Kohászatra az előző évhez képest legalább három millió forinttal kevesebb jutott. Így a közös számot is beleértve 2003-ban csak öt szám jelenhet meg. A bányászati szakosztálynál is hiányzik az MVM Rt. egymillió forintos támogatása. A BKL Bányászatnak hat száma, a BKL Kőolaj és Földgáznak hét száma jelenik meg. Ezen túlmenően megjelenik a 2002-ből áthúzódó jubileumi közös szám.

Dr. Tolnay Lajos: A költségvetés az ismert okok miatt szigorodik. Ehhez kell igazodni. Nem akarunk a szerkesztőségek belső életébe beleszólni, de a kiadói jogokat az OMBKE nem adja ki a kezéből.

A főtktár a decemberi választmányi ülésig még egyszer egyeztet a főszerkesztőkkel. Két kérdésben most kell határozni:

a.) Az egyesület lapjai megjelenési arculatának egységesítése érdekében 2004. január 1. után mindhárom lap formátuma azonosan A/4.

b.) A nyomdai munkákra egységes ár-ajánlat kiírása után kell 2004-re szerződést kötni. Az egységes kiírás tartalmára a főszerkesztők 2003 december 1-jéig tegyenek javaslatot.

A választmány 2 tartózkodással megszavazta ezt a javaslatot (**V 10/2003 sz. határozat**).

ad 3.

Dr. Lengyel Károly, az oktatási bizottság elnöke elkészítette a bizottság munkatervét, mely célul tűzte ki az iskolarendszeren kívüli szakmai oktatásban való egyesületi részvétel megszervezését.

A témához hozzászólók alátámasztották a kérdés fontosságát, de a várható

A 2003. november 19-i választmányi ülés határozatai

V 10/2003 sz. határozat

- a.) Az egyesület lapjainak megjelenési arculatát egységesíteni kell. Ennek érdekében 2004. január 1. után mindhárom lap formátuma azonosan A/4 legyen.
- b.) A nyomdai munkákra egységes szempontok alapján kell ár-ajánlatot kérni és ez alapján kell 2004-re szerződést kötni. Az egységes kiírás tartalmára a főszerkesztők 2003 december 1-ig tegyenek javaslatot.

V. 11/2003 sz. határozat

A Választmány létrehozta az Oktatási Bizottságot és elfogadja a Bizottság 2004. június 30-ig szóló munkatervét (munkaterv mellékelve).

V. 12/2003 sz. határozat

A Választmány elfogadta az Érembizottság előterjesztését és a keretszámokat a 2004. évi küldöttgyűlésen átadandó kitüntetésekre vonatkozóan.

A szakosztályok 2004. január 31-ig adják le személyre szóló javaslataikat.

V. 13/2003 sz. határozat

A Választmány az „OMBKE-kitüntetések és adományozások rendje” tárgyú ügyrendet a következőképpen módosította:

A 9.1. pont új szövege:

„A kitüntéseket a küldöttgyűlésen, ünnepélyes külsőségek között (kivétel a 9.4. pont szerint), akadályoztatás esetén a soron következő választmányi vagy más ünnepélyes ülésen adják át a kitüntetettnek.

Emlékplakett vagy oklevél a szakmák jelentős ünnepein is átadhatók.”

V. 14/2003 sz. határozat

A Választmány jóváhagyta a 2004. évi küldöttgyűlésre és a tisztújításra való felkészülés ütemtervét és a tisztújítás szempontjait tartalmazó előterjesztést.

V. 15/2003 sz. határozat

A választmány jóváhagyta a tisztújításig megtartandó választmányi ülések ütemtervét.

nehézségekre is felhívták a figyelmet.

Hozzászólók: *dr. Dúl Jenő, dr. Solymár Károly, dr. Pataky Attila, Ősz Árpád, Katkó Károly, dr. Gagyi Pálffy András, dr. Tardy Pál, Hermann György, dr. Sándor József, Hajnal János, dr. Tolnay Lajos.*

Az írásban közreadott munkatervet és intézkedési javaslatokat a választmány egy tartózkodással elfogadta (**V. 11/2003 sz. határozat**).

ad 4.

Dr. Gagyi Pálffy András: Kéri, hogy 2004 január 31-ig adják le a szakosztályok a kitüntetésekre vonatkozó személyi javaslataikat. Tekintettel a tisztújításra, elnöki keretre ne adjanak javaslatot. Három új tiszteleti tag megválasztására van lehetőség.

A választmány az érembizottság javaslatát egyhangúlag elfogadta (**V. 12/2003 és V. 13/2003 sz. határozatok**).

ad 5.

Az írásban benyújtott előterjesztést a választmány egyhangúlag elfogadta (**V. 14/2003 sz. határozat**).

ad 6.

Kovacsics Árpád: A kiküldött írásos anyag tájékoztató jellegű, döntést nem igényel. Tartalmazza az időarányos közelítő teljesítéseket. A pénzügyi likviditás év végéig biztosított. Két területre kell koncentrálni: az egyéni és a jogi tagdíjakra.

A kiküldött írásos tájékoztató anyagot

a választmány tudomásul vette, nem vitatta.

ad 7.

Kovacsics Árpád tájékoztatást adott a 2004. május 14–16. között Miskolcon megtartandó bányász-kohász-erdész találkozórol, mely a tisztújító küldöttgyűléssel lesz egybekötve. A város és az egyetem maximálisan támogatja a rendezvényt. A küldöttgyűlés május 15-én lesz.

Kéri, hogy az írásban kiadott munkaterv alapján a választmány hagyja jóvá a

tisztújításig a választmányi ülések napirendjét.

A választmány egyhangúlag jóváhagyta a választmányi ülések ütemtervét a tisztújításig terjedő időszakra (**V. 15/2003 sz. határozat**).

Dr. Tóth István: Kéri, hogy alapszabály-módosítási javaslat már ne érkezzen be olyan témában, mely a választásokkal kapcsolatban van.

Dr. Tardy Pál: 2005-ben szervezik „A tiszta technológiák az acéliparban” nemzetközi konferenciát Balatonfüreden.

Dr. Károlyi Gyula: A doktoranduszok kapjanak publikálási lehetőséget a BKL lapokban. 2004-ben tartunk „Kohászati Napokat”.

Ósz Árpád: Kéri, hogy a választmányi ülés a délutáni órákban legyen, mert délelőtti órákban nehéz a munkahelyről eljönni egyesületi célból.

Dr. Tolnay Lajos az ülést bezárta és bejelentette a következő választmányi ülés időpontját.

Készült a dr. Gagy Pálffy András által összeállított jegyzőkönyv alapján

KÖSZÖNTÉS

80. születésnapját ünnepelte

Bánky Gyula aranyokleveles kohómérnök október 21-én ünnepelte 80. születésnapját.

Édesapja példáját követve, 1945-ben szerzett oklevelet a soproni egyetemen. Rövid ideig az egyetem mechanika és szilárdságtan tanszékén dolgozott tanársegédként, majd a Hubert és Sigmund Acél- és Fémárugár Kft-ben (a későbbi Kőbányai Vas- és Acélöntöde) helyezkedett el. Vezette az anyagvizsgáló és kísérleti laboratóriumot, a hőkezelő üzemet, a persely- és az acélöntödét, később az öntöde gyáregység vezetője lett. Tíz évig volt a gyár főtechnológusa, négy évig fejlesztési főmérnöke. 1975-től az Öntödei Vállalat műszaki osztályvezetője, majd műszaki-gazdasági tanácsadója. Főállásán kívül dolgozott igazságügyi szakértőként, és részt vett a szabványosítási munkában. Több tankönyv szerzője illetve társszerzője.

Egyesületünknek 1946 óta tagja, az 50-es években az öntödei szakosztály vezetőségi tagja volt.

75. születésnapját ünnepelte

Tóth Ferenc kohó- és gépészmérnök Abonyban született 1928. december 25-én földműves családban. A nagykőrösi ref. Arany János Gimnáziumot társadalmi ösztöndíjjal végezte. 1948-ban érettségizett. A miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen 1953-ban technológus kohómér-

nökké avatták. A Székesfehérvári Könnyűféműbe helyezték, ahol technológus, préskovácsműi mérnök, présműi üzemvezető-helyettes és hengermű-üzemvezető beosztásokban dolgozott. Jakab Andrással kidolgozták a tűzoltó tömlőkapcsok (Storz-kapcsok) süllyesztékes kovácsolását alámetszett felülettel, amely technológiát és szerszámot 1958-ban találmánynak ismerték el. A BME levelező tagozatán a gépészmérnöki képzést is megszerezte. 1959-ben az ALUTERV-hez helyezték, ahol az alumínium-

félgyártmány-üzemek (KÖFÉM, KÖBAL, kohók tuskóöntödei, pigment-üzem) tervezésével és fejlesztésével foglalkozott. Volt vezető tervező, tervezési osztályvezető, technológiai és létesítménytervezési főosztályvezető, főtechnológus, műszaki és tervezésfejlesztési osztályvezető. A Kőbányai Könnyűfémű fólia- és pigmentgyártásának, a Székesfehérvári Könnyűfémű tuskóöntödejének, prés- és húzóművének és szélesszalag-hengerművének 1960–75 közötti fejlesztésében Koder Frigyes munkatársa és barátjaként tevékeny szerepe volt. A technológiai és létesítménytervezés területén már 1968-tól a számítógép alkalmazásának úttörő kezdeményezője, az asztali számítógépek tervezésben való alkalmazásának egyik megalapozója, oktatója és példaadója volt. Bevezette és megszervezte az SI mértékegységrendszer és a Rotring rajzfeliratozó használatát, és Bánáti Sándorral összefogva nyolc hónap alatt számítógéppel megrajzoltatták a mosonmagyaróvári szemcseüzembeli porelszívó csővezetékek csaknem 1000 átmeneti és elágazó idomának kiterítési rajzait. A Kohászati Lapokban és a Magyar Alumíniumban hét szakcikke jelent meg, 128 könyv szerzője ill. társszerzője, 13 tanulmány, öt újítás kidolgozója, számos tervezési munka vezetője, 1989-től nyugállományban műszaki szakértő és német szakfordító. Jel-szava: míg él, reméli, hogy a magyar alumíniumipar, főként a félgyártmánygyártás, amiért az aktív életét (mindig csapattagként) végigmunkálkodta, újra-éled, és ugyanolyan hasznos ága lesz a magyar iparnak és gazdaságnak, mint volt fénykorában, a 60-as, 70-es és a 80-as években.

géppel megrajzoltatták a mosonmagyaróvári szemcseüzembeli porelszívó csővezetékek csaknem 1000 átmeneti és elágazó idomának kiterítési rajzait. A Kohászati Lapokban és a Magyar Alumíniumban hét szakcikke jelent meg, 128 könyv szerzője ill. társszerzője, 13 tanulmány, öt újítás kidolgozója, számos tervezési munka vezetője, 1989-től nyugállományban műszaki szakértő és német szakfordító. Jel-szava: míg él, reméli, hogy a magyar alumíniumipar, főként a félgyártmánygyártás, amiért az aktív életét (mindig csapattagként) végigmunkálkodta, újra-éled, és ugyanolyan hasznos ága lesz a magyar iparnak és gazdaságnak, mint volt fénykorában, a 60-as, 70-es és a 80-as években.

70. születésnapját ünnepelte

Cseh Sándor 1933-ban született Szóládon. A Budapesti Műszaki Egyetemen szerzett gépészmérnöki, majd forgácsnélküli alakító szakmérnöki diplomát.

Munkahelye a MÁVAG, majd a Ganz és a MÁVAG összevonása után a Ganz-MÁVAG volt.

1976–1988-ig a kohászati gyáregység vezetője volt. A melegüzemek igen fontos és színvonalas munkát végeztek, köszönhetően a szakmában kiváló munkatársaknak (mintakészítés, vas-, acél- és alumíniumöntödek, valamint süllyesztékes és szabadalakító kovácsolás és durvalemez-sajtolás területén). 1988-tól a Ganz Kovácsoló és Ön-

töde Vállalat igazgatója volt 1993-ig, amikor nyugállományba vonult.

Munkája elismeréseként Kiváló Ifjú Mérnök bronz fokozata és Munka Érdemrend bronz fokozata kitüntetésekben részesült, valamint részt vehetett a Magyar Gazdasági Kamara elnökségében.

Kapcsolatai igen jók voltak a Budapesti Műszaki Egyetemen és a Miskolci Egyetemen, valamint a velük kapcsolatban lévő gyárakkal (Csepel Autó, Rába, LKM, Lampart stb.).

Dr. Herendi Rezső okl. kohómérnök a diploma megszerzése után, 1957-től egy évig a NME Fém-tani Tanszéken, majd a Miskolci Könnyűgépgyár metallográfiai osztályán kutatóként, 1960-tól pedig a Lenin Kohászati Műveknél dolgozott, különböző beosztásokban (üzem-mérnök, majd üzemvezető, gyáregységi termelési főmérnök, termelési főmérnök, műszaki vezérigazgató).

1985 októberében áthelyezéssel Budapestre, a KGYV-hez került vezérigazgatói tanácsadónak.

1987-ben a Kohászati Alapanyagellátó Vállalatnál vállalt műszaki igazgatói munkát. Majd 1990-ben a KAV által alapított Ferrotranszfer Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. ügyvezető igazgatója lett, ahonnan 1993-ban nyugdíjba ment. Ekkor visszaköltözött Miskolcra és három éven keresztül szakértőként segítette a diósgyőri kollégák munkáját.

Az ismereteit, kutatásait publikálta is. Több mint ötven publikációban, valamint előadásaiban nem csak a képlékenyalakítással, hanem az acélhulladék-előkészítéssel, nyersvasgyártással, acél-előállítással, öntéssel, hőkezeléssel, beruházással, munkavédelemmel stb. foglalkozott.

1968-ban írta és szerkesztette a Hengerész kézikönyvet. 1989-ben a folyamatos öntésről írt a Miskolci Egyetem részére kézikönyvet.

1980-ban a műszaki doktori disszertációját a termomechanikus képlékenyalakítással kapcsolatos kutatási eredményei alapján írta, és védte meg.

Az 1986-ban benyújtott kandidátusi értekezését nyelvvizsga hiányában nem tudta megvédeni.

A munkája elismeréseként 1963–1983 között nyolc Kiváló Dolgozó és négy mi-

niszteri kitüntetést, 1985-ben az LKM által alapított Alkotói Díjat, számos újítás és találmány alapján a Kiváló Újító és Feltaláló arany fokozatú díjat kapta.

1984–1985 között az MVAE Műszaki Szakigazgatói Tanács elnöki tisztét látta el. 1992-ben a Vaskohászatért kitüntetést kapta meg.

A Kohómérnöki Kar államvizsga-bizottságának 1978–1993-ig, a Kohómérnöki Kar kari tanácsnak 1981–1985-ig a tagja volt.

A megalakuláskor beválasztották a Miskolci Akadémiai Bizottság kohászati szakbizottság képlékenyalakítási bizottságba, melynek öt éven keresztül a tagja volt.

1983–1985-ig részt vett a MTA Műszaki Tudományok Osztályának Szilárdtest-kutatási Komplex Bizottsága munkájában, 1985–1990-ig pedig tagja volt az anyagtudományi és technológiai bizottságnak. Tagja volt ezen kívül 1983–1993-ig az MTA IUSTA Magyar Nemzeti Bizottságának is.

1953-tól tagja az OMBKE-nek. 1978–1985-ig a diósgyőri csoport alelnöke, 1986–1990-ig a BKL Kohászat szerkesztőbizottságának tagja volt. 1990–1994 között a vaskohászati szakosztály vezetőségének, 1990–1994-ig az ellenőrző bizottságnak, 1994–1998-ig a felügyelő bizottságnak volt tagja. 1993 után több éven keresztül részt vett a történeti bizottság munkájában.

Egyesületi munkja elismeréseként megkapta a Kerpely Antal-éremet, 40 és 50 éves tagsága után pedig a Sóltz Vilmos-érmeket.

Kaptay György okl. kohómérnök 1933. október 5-én született Felsőgallán. Középszkoláit Tatán, majd Tatabányán vé-

gezte. 1957-ben Miskolcon szerzett vas- és fémkohómérnöki oklevelet.

Első és egyetlen munkahelye az Almásfűzítői Timföldgyár. Fizikai állományban kezdett, majd a legkülönbözőbb beosztásokban tevékenykedett. Pályájának két meghatározó időszaka: 1963–69 között a Dobos-Batha-eljárásról ismert komplex vörösizap-feldolgozási technológia félüzemi, majd nagyüzemi kísérleteinek irányítására létrehozott csapat almásfűzítői

tagja. 1969-től nyugdíjazásáig a különleges timföldek kutatásának, fejlesztésének, üzemelésének, marketingjének volt az egyik irányítója. Timföldgyártási, vörösizap-feldolgozási és különleges timföldgyártási témakörökben 16 szabadalom és 20 publikáció szerzője, társszerzője.

Egyesületünknek 1953-tól tagja. Birto-kosa a 40 éves (1993) és 50 éves (2003) tagsággal járó Sóltz Vilmos-érmeknek, egyesületi munkáját a Centenáriumi Emlékéremmel (1992), az Egyesületi Munkáért plakettel (1995) és a z. Zorkóczy Samu-émlékéremmel (2003) ismerték el.

Kezdeményezője és szervezője volt az 1987. évi Bayer-, az 1997. évi Mikoviny-émlékünnepségeknek. Utóbbi óta évente szervezi a Tata–Dunaalmás közötti, Mikoviny Sámuelre emlékező Átalér vízitúrát.

Nyugdíjasként a családtörténet, hely- és ipartörténet, valamint az 1956-os forradalom témakörökben publikál.

Proksa Ferenc okl. kohómérnök 1933. október 5-én született Budapesten. Alsófokú iskoláit a pesterszébeti Lázár utcai Állami Elemi Iskolában és a Kálmán utcai Polgári Fiúiskolában végezte.

Géplakatos ipari tanulónak szerződött 1949-ben a Weiss Manfréd Művekhez, majd 1950-ben a Pécsi Szakérttségségi Kollégiumba került. Ennek elvégzése után egy évig az „Oleg Kosevoj” Szovjetosztódíjas Iskolában tanult, majd 1952 szeptemberében a Kijevei Műszaki Egyetem Kohómérnöki Karának acélgépgyártó szakára került, amelyet 1957-ben végzett el, kitűnő oklevelet szerezve.

Hazatérve a Csepeli Acélműben kezdett dolgozni, eleinte üzemmérnökként, 1958-tól technológusi, ill. technológiai csoportvezetői beosztásban. A Magyar Szabványügyi Hivatalhoz került 1964-ben, ahol az acélminőségek, ferroötvözetek és metallográfiai vizsgálati módszerek hazai és nemzetközi szabványosításával foglalkozott.

Moszkvába, a KGST Szabványügyi Intézetébe küldték ki dolgozni 1971-ben, onnan öt év múlva tért haza. Főként különböző acélok, ferroötvözetek és egyéb vaskohászati termékek szabványos előírásainak elemző összehasonlításával

foglalkozott. Visszatérően, a Vasipari Kutató Intézet keretében működő Kohászati Szabványosítási Központ vezetője lett, emellett 1979-től az Intézet tudományos titkári teendőit is ellátta.

1985-től az INTERMETALL Vaskohászati Együttműködési Szervezet budapesti irodájába irányították dolgozni, ahol először gyártásszakosítási kérdésekkel foglalkozott, majd 1988-tól, a szervezet 1991 végén bekövetkezett felszámolásáig az igazgatási, ill. az igazgatási és gazdasági osztályt vezette.

Ezt követően 1992-ben visszakerült az MSZH-ba, ahonnan 1994-ben nyugdíjba ment, ám nyugdíjasként tovább dolgozott és elkezdett foglalkozni akkreditálási kérdésekkel is. Megalakulásától kezdve (1995) a mai napig a Nemzeti Akkreditáló Testület munkatársa, a Bányászat-Kohászat-Gépészet Szakmai Akkreditáló Bizottság titkáráként az ezen a területen működő vizsgálólaboratóriumok akkreditálási eljárásainak koordinálásával foglalkozik.

Tevékenysége során hat önálló szakcikket publikált, társszerzője volt két cikknek és 11 brosúrának, amelyek témá-

ja kohászati termékek szabványos előírásainak elemző összehasonlítása volt. Társszerzője az 1991-ben megjelent két nyelvű (magyar-országi) „Szabványos acélminőségek nemzetközi összehasonlítása” c. katalógusnak.

Kitüntetései: Munka Érdemrend ezüst fokozat (1976), kétszer Kiváló Dolgozó kitüntetés (1964 és 1979), 25 éves a KGST emlékérem, a Szabványosításért emlékérem (1994).

Tóth Ferenc üzemmérnök 1933. szeptember 27-én született Debrecenben. Négy elemi és négy gimnáziumi osztály elvégzése után abba kellett hagynia iskoláit, mivel apja a fronton elesett, és pénzt kellett keresnie. 1950-ben Vácra ment öntőtanulónak, innen az EMAG öntödéjébe helyezték át. Itt szabadult fel, majd a sorkatonai szolgálat letöltése után a csepeli Kossuth Technikumban levelező tagozaton szerezte meg a technikus oklevelet.

Fél évvel a műszaki szakvizsga után technológusi beosztásban kezdte a műszaki értelmiségi pályát. Ezután többféle beosztásban tevékenykedett: üzemtechnikus, üzemmérnök, főtechnológus, műszaki csoportvezető. (Közben az EMAG-ból Híradástechnikai Gépgyár lett, de az öntöde maradt a régi, némi fejlesztéssel, gépesítéssel, amely az ő ténykedésének eredménye volt.)

1975. szeptember 1-jével a Vasipari Kutató Intézetbe lépett át. Itt az öntödei osztályon dolgozott mint technikus, néhány hónap után művezető, majd az üzemmérnöki diploma megszerzése után a precíziós öntöde kutatója és vezetője lett.

1984. január 1-jén áthelyezését kérte a Gépipari Technológiai Intézetbe, ahol szintén precíziós öntési területen kutatóként, később laborvezetőként tevékenykedett. 1990-ben, a második porckorongserv-műtete után leszázalékolták. Azóta műszaki szakértőként dolgozik.

Jubiláló tagtársainknak szeretettel gratulálunk, további jó egészséget és még sok békés évet kívánunk!

Kirándulás Kárpátalján

Minden év elején a salgótarjáni szervezet tagjaival megbeszéljük, hogy hová szervezzük nyári kirándulásunkat. Mindig más részét vesszük célba hazánknak, vagy a velünk szomszédos országok azon területének, ahol zömében magyarok élnek.

Már szinte minden „szomszédot” meglátogattunk, de ez ideig még nem jártunk Kárpátalján, így most ezt választottuk úticélnak. Már februárban megkezdtük az augusztus utolsó hetére tervezett kirándulás szervezését. A kapcsolatfelvétellel hamarosan eredményt hozott, szálláshelyül egy református diákkotthont választottunk, ahol reggelit és vacsorát is kaphattunk, és e területre idegenvezetőnek az Ungvári Múzeum egyik vezető munkatársát kértük fel.

Elkövetkezett az indulás időpontja, augusztus 27. reggel fél nyolckor, az autóbusz megtelt. Szálláshelyünkig, a Kárpátalján lévő Nagydobronyig csak kb. 300 km-t kellett megtennünk, így Tokajban hosszabb ideig tartózkodhattunk,

volt időnk egy finom ebéd elfogyasztására. Ezek után át kellett esnünk a számkra már szokatlanul körülményes ukrajnai határátkelésen Csopnál.

A következő három nap alatt több nevezetes helyre eljutottunk, amihez idegenvezetőnk bőszéges ismeretekkel látott el minket.

1. nap. Munkácson áthaladva első megállónk Szolyván volt, ahol a II. világháború alatt és után a „malenkij robot”-ra behívottak közül sokan meghaltak. Emléküket egy park őrzi, ahol megkoszorúztuk a kb. 13 ezer magyar emlékkövét. A napi programunk csúcsa a Vereckei-hágó elérése volt, ahol emlékeztünk a honfoglalásra, és megnéztük a csak torzóként elkészülhetett honfoglalási emlékművet. Az oda vezető sétaút mellett ott járt magyarok egy rozsdás lemeztáblára felkarcolták az „ÜDVÖZÖLJÜK MAGYARORSZÁGON” feliratot.

Hazafelé egy kisebb úti baleset miatt kb. 2 órán át vesztegeltünk, ezért Munkácson csak a várfalakat és udvart tudtuk

megnézni. Mint kiderült, egyik bányász útítársunk 16 éves koráig itt élt, aki sokat mesélt munkácsi emlékeiről.

2. nap. Az első úticélunk a huszti vár volt, amit egy eléggé erős „rohammal” tudtunk csak bevenni, nem találtuk meg felfelé a könnyebb utat, így a domboldalon másztunk fel. Fenn a romos vár és a nagyon szép kilátás lett a jutalmunk. Sajnos, lefelé egy útítársnőnk baleset érte, elcsúszott és a bokája eltört.

Ezt követően Aknaszlatinán a sóbánya megtekintését és a sóstóban való fürdést terveztük. A fürdés egy meglehetősen mostoha sóstóban bizonyára tetszett azon társainknak, akik megmártóztak benne, a többiek kiszáradás elleni sör vagy egyéb kúra mellett szavazhattak. Sajnos a sóbányába nem jutottunk be idő hiányában.

Hazaútban rövid időre, már erős sötétedésben megálltunk még Beregszászon, a város centrumából láthattunk annyit, ami kb. fél órába belefért.

3. nap. „Csak” Ungvárt és környékét terveztük e napra. Ungvár nevezetessége a gerényi városrészben lévő rotunda (körtemplom), ahol a régebbi épületrészben a 14. századból való freskókat láthattunk. Az újabb épületrész ma pravosláv templom, és a két részt belül díszes ikonosztáz választja el.

Ezt követte az ungvári vár megtekintése a múzeum egy részével és a mellette lévő skanzennel. Érdekes színfolt volt, hogy látogatásunk napja szombatra esve,

sok szép fiatal párt láthattunk az esküvő utáni fényképezés közben.

Programunk a nevickei vár alatt fejeződött be, a vár a feltárások miatt nem volt látogatható.

Záróvacsoránkat nótázgatással zártuk, amit tartalmasan egészített ki egyik újtársunk, dr. Szabó Lajos nyugdíjas acélgyári orvos verses úti beszámolója. Mindannyian egyetértettünk zárósoraival:

„...Negyednapon azt ajánlom,
Járjunk még ezen a tájon.”

Az utunkat hazafelé csak egy jó szlovák ebédelés és kis sörözés miatt szakítottuk meg, s bár terveztük Kassa újbóli megnézését, sajnos az időjárás, ami az eddigi napokon kedvezett nekünk, szinte egész úton esővel áztatta buszunkat.

Többen kíváncsian kérdezték, hová utazunk 2004-ben. Mivel addig még alszunk néhányat, egyelőre úticél nélkül készülünk a következő egyesületi utazásunkra. **Liptay Péter**

Magyar emlékművek megkoszorúzása Erdélyben

Ferencz István okleveles kohómérnök, az OMBKE mosonmagyaróvári helyi szervezetének elnöke származása révén kötődik Erdélyhez. Az utóbbi években rendszeressé vált, hogy a nyár folyamán többnapos tanulmányutat szervez Erdélybe, ápolva az egyre erősödő székely-magyar kapcsolatokat.

Így volt ez a közelmúltban is, augusztus 15-én az esti órákban hatan indultunk mikrobusszal Mosonmagyaróvárról, hogy Erdély nevezetességeit megismerhessük. Battonyánál léptük át a magyar-román határt, és a Maros folyó völgyében haladva a délelőtti órákban érkeztünk Aradra. Először a 13 hős tábournak kivégzésének helyén lévő emlékművet koszorúztuk meg, majd a közelmúltban előkeült öt szabadságszobrot is megtekintettük a Minorita Rendház udvarán. Az aradi vár megtekintése után városnézés következett, majd a várron mellett és a várron időztünk, felelevenítve a hozzá fűződő hagyományokat.

Folytatva utunkat, a Nagy-Küküllő két partján fekvő Segesvárra érkeztünk. A közeli Fehéregyháza mellett esett el 1849. július 31-én Petőfi Sándor. A turulos emlékmű megkoszorúzásával emlékeztünk a forradalmár költőre, majd a múzeumkertben lévő emlékműnél – Petőfi Sándor és Bem József közös szobrainál – ugyancsak elhelyeztük koszorúinkat.

A Székelyföld felé haladva megismerhettük Gyulafehérvár történelmi nevezetességeit, majd tovább utazva jutottunk el Kézdivásárhelyre és Bereck községbe. Ezen a településen született Gábor Áron. A szülőháza falán lévő emléktáblán helyeztük el a megemlékezés koszorúját.

Augusztus 19-én érkeztünk főhadiszállásunkra, Gelence községbe, ahol négy

napot időztünk, és innen tettünk kirándulásokot. Bereck és Ojtoz között az Erzsébet királyné emlékműnél, majd az Ojtozi-szorokban – ahol 1241-ben törtek be Magyarország területére a Batu kán vezette tatár csapatok – ugyancsak elhelyeztük koszorúinkat.

Külön kell szólnom az augusztus 20-i Szent István-napi ünnepségről, melyet Gelence községben a templom előtti téren tartottak. Az ünnepség főszervezője Kelemen Dénes nyugalmazott iskolaigazgató volt. A zászlófelvonás után, a magyar himnusz elhangzását követően a Gábor Áron Alapítvány elnöke, *Kelemen Dénes* köszöntötte a megjelenteket, majd *Szakács Tibor*, a település polgármestere tartott ünnepi megemlékezést. Őt követően *vitéz Harmath Lajos*, a HOHE elnöke hazafias beszédében emlékezett meg a honalapító nagy királyról, majd Ferencz István az óhazában élők megemlékezésében a mosonmagyaróváriak és az itt élő székelyek egyre szélesedő kapcsolatát értékelte. Az ünnepség színvonalát emelte a budapesti turistacsoporttal ideérkező *Garas Dezső* színművész hazafias szavalata is. Az I. és II. világháborús emlékművek koszorúzásában részt vettek egyesületeink tagjai (14 fő), majd a helyi szervezetek képviselői és a község lakói is elhelyezték koszo-

Az 1848/49-es honvédemlékmű Segesváron. Balról jobbra: Vízét Harmath Lajos, Ferencz Attila, Ferencz István, dr. László László, Hanacsek János, Laki József

rújukat Gábor Áron rézagyújának másolatán, mely három évvel ezelőtt ajándékképpen került Mosonmagyaróvárról Gelencére. A meghitt ünnepség a székely himnusz éneklésével fejeződött be.

Sokáig emlékezetes marad számunkra a világörökség részét képező gelencei katolikus templom és temető, valamint a hadisírok megtekintése.

A kézdivásárhelyi múzeum és a Gábor Áron-szobor megtekintése után Csíkszeredán tettünk egy nagy sétát. 2001-ben itt nyílt újra a Sapientia Erdélyi Magyar Tudomány Egyetem, de jutott időnk a nevezetes Mikó-vár megtekintésére is.

Erdély leghíresebb búcsújáró helyét is felkerestük. A Kis-Somlyó-hegyen lévő Salvator-kápolna a nándorfehérvári győ-

zelem emlékére épült. Pünkösdi körmenetet 1567 óta tartanak itt.

Innen már hazafelé vettük az irányt. Megálltunk Farkaslakán, Tamási Áron szülőhelyén. Sírjára a megemlékezés koszorúját elhelyezve tisztelegtünk emlékműve előtt. Parajdra érkezve élményt jelentett számunkra a sóbánya megtekintése. Jelenleg is folyik a sókitermelés, naponta 600 tonna kerül felszínre. A Szamos völgyében haladva jutottunk el kincses Ko-

lozsvárra, ahol a Fő téren, a Szent Mihály-templom mellett álló Mátyás király lovasszobornál helyeztük el a megmaradt koszorúink egyikét, a másikat pedig Nagyváradon, Szent László király bronzszobra talapzatán.

Társaim nevében is ezúton mondok köszönetet a szervezőknek és az utazáshoz támogatást nyújtóknak, különösen *Pausits Imrének*, aki harmadik alkalommal adta kulcsőn mikrobuszát jelentős meny-

nyiségű üzemanyaggal együtt. Enélkül nem jöhetett volna létre ez a hasznos utazás. Ugyancsak szeretném megköszönni a vendéglátóink és valamennyi székely barátunk önzetlen támogatását, hogy felejtethetlenné tették számunkra az Erdélyben töltött napokat.

Reméljük, hamarosan viszontláthatjuk egymást Magyarországon, Mosonmagyaróváron.

 dr. László László

A budapesti helyi szervezet szakmai kirándulása

Az OMBKE budapesti helyi szervezete szakmai kirándulást szervezett 2003. október 10-ére az Inotai Alumínium Kft. megtekintésére, melyet a szokásoknak megfelelően kulturális program is követett.

A szakmai kiránduláson 30 tagtársunk vett részt. Inotára 10.30-kor érkezünk, ahol szívélyesen fogadtak, *dr. Juhász Attila* beruházási vezető köszöntött minket, és elmondta röviden az inotai OMBKE-szervezet történetét (a helyi szervezet 1954 óta tevékenykedik, létszáma 120 fő körül mozog). Évente 5-6 alkalommal rendezvényeket, szakestélyt szerveznek, amelyekre a társszervezeteket is rendszeresen meghívják.

A gyár munkájáról *Jámbor Gyula* projektmenedzser tartott képekkel és diagramokkal illusztrált tájékoztatót, majd következett az üzemlátogatás, melynek során megtekintettük a főbb üzemegységeket (elektrolizálóüzem, folyamatos öntés, továbbfeldolgozás). Az első csopórlásra 1952. augusztus 20-án került sor, most az évi termelés 35-36 ezer tonna.

Az üzemi séta után finom, bőséges ebéddel vendégelték meg minket a gyár-

ban, majd elköszöntünk vendéglátóinktól és elindultunk Fehérvárcsurgóra.

A csurgói homokgyári látogatást előzetesen *Palcsi Zoltán* úrral egyeztetjük. Az üzemben *Bogsán Zsolt*, az Üveg-Ásvány Kft. termelésvezetője fogadott bennünket, lényegretörő, képekkel illusztrált izgalmas előadását nagy érdeklődéssel hallgattuk. Igen sok kérdés merült fel az üveggyártási homok előállítás technológiájáról illetően. A gyár telephelyén megneztük a homok flotálását és a tisztított homok hófehér hegyeit, majd a nagy sár ellenére kimentünk a bányához is, amelyeket szerencsére az autóbuszról is jól át lehetett tekinteni.

Ezután következett a fehérvárcsurgói Károlyi-kastély és kastélypark megtekintése. Itt *Rideg Andrea* kalauzolt bennünket, először a csodálatos kápolnába. Elmondta, hogy a kastély folyamatos restaurálása egy francia szociális hálózat kezelésében, az Állami Kincstári Vagyongazgatóság felügyelete mellett folyik.

A kastélyban kapott helyet a kirándulást megelőző napon felavatott könyvtár, melynek állományát nagyrészt a 94 éves *Fejtő Ferenctől* ajándékba kapott 6000 fü-

zet és könyv teszi ki. Végül megtekintettük az ún. csipke teraszt, ahol a gyönyörű, de évtizedek óta elhanyagolt park továbbbi sorsáról tájékoztódtunk. Megtudtuk, hogy a kastély restaurálását 2006-re kívánják befejezni.

A csoportkép elkészülte után az *Amerigo Tot*-emlékházba látogattunk, ahol a korábbi polgármester asszony, *Szemenyei Imréné* – az emlékház létrehozásának kezdeményezője – beszélt a csodálatos művész életéről, műveiről.

Amerigo Tot egyik világhírű műve, a Csurgói Madonna a katolikus templomban található, itt meghallgattuk a templom és a restaurálás történetét is.

Az élményben gazdag kirándulás végén, egy megemlékező koccintásra és rövid beszélgetésre betértünk a legközelebbi ivóintézménybe, ahonnan a kissé borongós idő ellenére is jó hangulatban indultunk hazafelé.

Köszönjük a szervezőknek, a tájékoztatóknak, vendéglátóknak és minden közreműködőnek, hogy ilyen kellemes, örömteli napot tudtak szerezni mindnyájunknak.

 Koltayné Tátrai Ildikó

A vaskohászati szakosztály budapesti helyi szervezete 2004. február 18-án, 16.30-kor tisztújító taggyűlést tart az MTESZ székházban (Fő u. 68.), a IV. emeleti tanácsteremben. A tagtársak megjelenésére feltétlenül számítunk!

A helyi szervezet vezetősége

A Színesfémkohászat '90 Alapítvány közhasznúsági jelentése

2002. december 31-én az alapítvány vagyona 1.561.325 Ft volt. Ebből a lekötött betét 1.346.613 Ft. Az év során kifizetés bankköltségre és az OMBKE számára az Alapítvány keze-

lési és ügyviteli költségére történt, összesen 83.394 Ft összegben. Az alapítványi bevétel 85.255 Ft volt, teljes egészében a betétek kamataiból. Az év során az alapítványhoz pályázat nem érkezett, így kifizetés nem történt.

A Színesfémkohászat '90 Alapítvány kuratóriuma

Gratulálunk a 2003-ban vas-, gyémánt- és aranyoklevelet kapott kohómérnököknek!

Vasoklevél

Gyémántoklevél

Selmeczy Béla
okl. fémkohómérnök

Déry János Frigyes
okl. kohómérnök

Fessler József okl.
kohómérnök

Komjáthy László
okl. kohómérnök

Pohl László
okl. kohómérnök

Dr. Szőke László
okl. kohómérnök

Fabó Endre
okl. kohómérnök

Aranyoklevél

Dr. Gémes Ferenc okl. fémkohómérnök

Esküdt József okl. fémkohómérnök

Makky Béla okl. fémkohómérnök

Mészáros István techn. kohómérnök

Kiss Tibor okl. techn. kohómérnök

Ablonczy Gábor okl. vaskohómérnök

Juhász Sándor okl. vaskohómérnök

Dózsa Ottó okl. vaskohómérnök

Farkas István okl. vaskohómérnök

Osztatni Mihály okl. techn. kohómérnök

Obrusánszky Lajos okl. vaskohómérnök

Szluka Emilné Bankó Ágnes
okl. fémkohómérnök

Papp Károly okl. fémkohómérnök

Juhász Péter okl. vaskohómérnök

Bíró Attila György okl. techn. kohómérnök

Mucsy Endre okl. techn. kohómérnök

Mecseki István okl. techn. kohómérnök

Varga Béla okl.
kohász szakmérnök

Molnár Nándor okl.
fémkohómérnök

Tóth Ferenc okl.
techn. kohómérnök

Dr. Lőrincz Oszkár
okl. kohász szakm.

Tuboly János okl.
fémkohómérnök

Mokri Pál okl.
kohász szakmérnök

Fogarasi Béla okl.
fémkohómérnök

Rónai György okl.
kohász szakmérnök

Libertiny Gábor okl.
vaskohómérnök

Misik Dezső okl.
kohász szakmérnök

Mint oldott kéve...

Ezzel a címmel jelent meg 2003-ban az Országos Erdészeti Egyesület kiadásában egy 277 oldalas könyv az 1943-ban a Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Karra beiratkozottak sorsáról. Ez volt minden idők legnépesebb soproni évfolyama: 31 bánya-, 32 kohó- és 133 erdőmérnök-hallgató kezdte meg tanulmányait. Közülük a háború befejeződése után már csak 109-en szereztek oklevelet, az eredeti létszámnak majdnem fele „mint oldott kéve” szétszéledt. Az évfolyam menet közben kiegészült a felsőbb évfolyamokból lemaradt 19 hallgatóval. A végzetek közül egy-egy Kossuth- és állami díjas, öt egyetemi és egy főiskolai tanár, négy a tudomány doktora lett.

A könyv első része az egyetemi évek történetét tekinti át. A harmadik félév Szálasi hatalomátvétele után félbeszakadt, és csak 1945 májusában folytatódott. 1945 júliusa és 1946 júniusa között megszakítás nélkül adták le a 4–6. félév tananyagát. Ezután a rend visszatért a régi kerékvágásba. Az alma mater neve

Magyar Királyi József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemről előbb József Nádor Műszaki Egyetemre, azután Budapesti Műszaki Egyetemre változott, végül a bánya- és kohómérnöki osztály a Nehézipari Műszaki Egyetem része lett. A könyv közli a beiratkozott hallgatók névsorát, a részletes órarendeket, a professzorok életrajzát, az utóbbiak némelyikéről a szubjektív visszaemlékezéseket is.

A selmeci szellem ápolójának, az Ifjúsági Körnek is mozgalmas időszaka esik ezekre az évekre. 1943-ban még a Volksbund ellen tüntetéseket szervezett, 1945-ben Rákosi Mátyás már reakciónak bélyegezte. A Kör számára csak két út volt lehetséges: vagy beolvad a kommunista párt befolyása alatt álló MEFESZ-be, vagy feloszlik. Az Ifjúsági Kör tagjai 1948-ban titkos szavazással az utóbbi mellett döntöttek. A Kör utolsó elnöke, Ruhmann Jenő is a szóban forgó évfolyamról került ki.

A kiadvány második része az évfolya-

mon végzett erdő-, bánya- és kohómérnökök életútját mutatja be.

A befejező rész hosszabb-rövidebb visszaemlékezéseket közöl a diák évekről és az ezt követő, munkában eltöltött időszakról. Megelevenednek a régi diákszokások, és feltárnak az 1950-es éveknek a mai fiatalok által már alig ismert, furcsa és néha viharos körülményei. A legendás selmeci szellem összetartó ereje segítette bel- és külföldön egyaránt a végzeteket, hogy a műszaki pályák különböző területein megállják helyüket, esetleg pályamódosítással teremtsenek maguknak egzisztenciát. A selmeci szellem jegyében az évfolyam még életben lévő tagjai ma is rendszeresen találkoznak.

A 22, részben színes ábrát tartalmazó, szép kiállítású könyvet dr. Erdős László és dr. Pilissy Lajos szerkesztette, a kiadást a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Erdészeti Hivatala, az Országos Erdészeti Egyesület és erdőgazdálkodó vállalatok támogatták.

 K. L.

Az Erdészettörténeti Közlemények Selmecről

Ez évben jelent meg az Erdészettörténeti Közlemények LV. és LVI. száma. Az előbbit Bartha Dénes és Oroszi Sándor írta „Szép kis város Selmecbányához” (Kalauz a régi és új Selmecbányához) címmel.

A könyv szerzőpárosa a beköszöntőben többek között így ír: „Vade me cum – jöjj velem! Jöjj velem Selmecbányára! Jöjj velem a Klopacskához, a Leányvár-hoz, jöjj velem az Akadémiára! Jöjj, menjünk el együtt a Hodrusi-tóhoz, kapaszkodjunk fel a Szitnyára és sétáljunk ki Kisiblyére. Jöjj, hogy együtt fedezzük fel álmaink városát, Selmecbányát!... Az egykori balekok szorongó érzéseivel közeledünk a városhoz, hogy a felfedezés, ráismerés után átérezzük a búcsúzó firmák vidám-szomorú selmeci siratását. A múlt idézését igyekszünk elősegíteni a századfordulón készült selmeci fényképek közreadásával is, amelyeket a maiak követnek. Így a könyvvel igazi kalauzt szeretnénk adni a mai Selmecre látogatók kezébe.”

A városnak és környékének bejárást úgy tervezte a szerzőpáros, ahogy egy valamikori selmeci diák – talán éppen a címben jelzett diáknótát énekelve – megérkezett a híres városba, és elkezdett az ottani élettel ismerkedni, a tartalomjegyzék szerint az alábbi módon:

Selmecbánya és környéke természeti viszonyai, a város története, a bányászat szerepe a városban, a város erdőgazdaságának története, az iskolák városa, diákélet, diákhagyományok. Érkezés Selmecbányára (hegyeken át és vonattal), városi séták (Kálvária, a Szentháromság tér, az Óvartól az Újvárig, séta az Akadémia körül). Kisiblye. Majd a föld alá megyünk (a szabadtéri bányászati múzeum, a város és a városkörnyék bányászati emlékeinek bemutatása, bányászattal kapcsolatos épületek és üzemek, tavak, víztárolók és vízvezető árok Selmecbánya környékén). Selmecbánya körüli túrák (séta a várost övező hegyeken, utak a Szitnyára, Hodrusbánya, Szklenőfürdő). A Bakó útja, búcsú Selmecbányától.

Az „Elköszönő”-ben a szerzők a következőket írták: „A város szépségeit a házakhoz, hegyekhez, emberekhez kötődő emlékek felidézése tette feledhetlenné. Ezeket az emlékeket természetesen ki-ki magával vitte a sírba. Néhány selmeci nótát, kevés érzelmi, hangulati leírást, egy-egy írásban is megörökített anekdotát hagytak ránk. Na és a várost, hogy mi is töltsük meg emlékekkel, felfedezésekkel.

Jelen könyvünkkel mi csak a házak és hegyek ismeretéhez tudunk segítséget adni” akkor, amikor mind a város, mind annak közvetlen és tágabb környezete ma a világörökség része.

A bevezetőben említett fényképeken kívül a szöveg között is számos kép szerepel illusztrációképpen. A szerzők a felhasznált és ajánlott irodalmi anyagot a tartalomjegyzékhez kapcsolódóan adták közre, a könyvhöz korabeli térképet is mellékelve a város nevezetes épületeinek megjelölésével.

A 175 oldalas könyv nyomdai kivitele-

zése a Keskeny és Társai Nyomdaipari Kft. munkája.

Az Erdészeti Közlemények LVI. kötete „A Selmec-kérdés” címet viseli dr. Oroszi Sándor, az OEE erdészettörténeti szakosztály elnökének tollából.

Oroszi Sándor érdeme, hogy összefoglalta a témabeli kérdéssel számos helyen (közgyűlések, minisztériumi jelentések, különböző könyvek) foglalkozó részletkérdéseket, melyek abban az időben nemcsak a bányászok, kohászok, hanem az erdészek kérdései is voltak.

A selmecbányai bányászati, kohászati és erdészeti akadémia történetében különös korszak az 1867. évi osztrák–magyar kiegyezéstől kezdődő ötven esztendő 1917-ig, amidőn elszakadási folyamatoknak, kísérleteknek lehetünk tanúi, miközben a hallgatók létszáma soha nem látott mértéket ért el, és az új épületek, az iskola palotái elkészültek. Egy másik, hol gyenge, hol erősödő eszme is tért hódított, amikor mind az oktatói kar, mind a diákság egy része a Selmecről va-

ló elköltözést fontolgatta, mivel az iskola nincs jó helyen Selmecbányán.

Ennek a tényleges és vélt indokaiba ugyanakkor olyan érzelmi hangulati elemek is belekerültek, melyek nélkül az elszakadási folyamatot nem lehet nyomon követni, sem pedig megérteni. Egy bizonyos: a „Selmec-kérdés” mind a bányász-kohász, mind az erdészársadalmat megosztotta. Oroszi Sándor könyvében azt vizsgálta, hogy kinek is volt igaza, ki tévedett az említett probléma történeti kialakulása során, majd a fel-fellángoló viták pró és kontra érveit veszi sorra a 2. fejezetben az alábbiak szerint: az alapítás, Berg- und Forstakademie, az akadémia magyarosítása, az erdészek nehézségei, a milleniumi erdészgyűlés állásfoglalása, kik mennek Selmecre diáknak?, mit akarnak a bányászok és kohászok?, az akadémiából főiskola, a régi keretek között, az 1905. évi emlékirat, Selmecbánya emlékiratai és a bányafőorvos véleménye, az OEE és az OMBKE 1905. évi közgyűlése, a diákság vajon mit akar? , a

város vert helyzete, a Selmec-kérdés 1917. évi újratárgyalása(i), a főiskola léte valóban magyarságmegtartó erő, az OMBKE 1919. évi állásfoglalása, az utolsó hónapok.

A téma alapos háttérismertetéséhez a szerző a hivatkozások sorában 116 pontban adott kiegészítést, magyarázatot. A melléklet a főiskola utolsó selmeci tanévének (1918/19) a programját és a vas-kohászati órarendjét mutatja be Zátonyi Arnold fennmaradt hagyatékából.

A 80 oldalas könyv az „Ember az Erdőért Alapítvány” és az Országos Erdészeti Egyesület anyagi támogatásával jelent meg. A nyomdai sokszorosítás a Diós Print Bt. Budapest munkája.

Mindkét kiadvány felől érdeklődni lehet dr. Orosz Sándornál a Mezőgazdasági Múzeumban (1367 Budapest, V. Pf. 120. címen vagy a 363-1117 telefonszámon).

☞ Csath Béla

aranydiplomás bányamérnök,
a történeti bizottság tagja

MEGEMLÉKEZÉS AZ EGYETEMEN

Száz éve született dr. Szádeczky-Kardoss Elemér

Az Egyetemtörténeti Bizottság, a Műszaki Földtudományi Kar és a Könyvtár, Levéltár, Múzeum szervezésében tartottak megemlékező rendezvényt az egyetemi könyvtár Selmeci Műemlékkönyvtárának dísztermében.

A rendezvényt dr. Böhm József, az MFT Kar dékánja nyitotta meg, emlékeztetve arra, hogy az Alma Mater „életvonal”-ában Szádeczky-Kardoss professzor volt a Miskolcot Sopronnal összekötő kapocs, mint az utolsó soproni bányász-kohász dékán (1948/49), s az első miskolci rektor (1949/50). Útmutató mérföldkő abban a tekintetben is, hogy ő indította el azt az első miskolci évfolyamot, amelyben későbbi kiváló vezető ipari szakemberek és egyetemi professzorok kezdték meg tanulmányaikat mindhárom műszaki karon. Szádeczky professzor olyan nagy tudású, nagy tekintélyű tanári kart hozott át az NME-re, amellyel évtizedekre megalapozta az új egyetem szakmai-tudományos tekintélyét. Példa nélküli helyzet hazánkban, hogy egy új egyetem olyan tanári testülettel induljon, amely-

Szádeczky-Kardoss Elemér (1903–1984)

ben 12 akadémikus és 10 Kossuth-díjas tanár szerepeljen.

Szádeczky-Kardoss professzor egyetemszervező munkásságát dr. Besenyey

Lajos professzor, az ME mai rektora méltatta, földidézte az 1949/50-es kezdő tanév, az ún. hősi korszak rendkívüli nehézségeit, az akkor induló első miskolci évfolyam hallgatóinak akkori és az elmúlt fél évszázadi helytállását.

A nagy tudós életművét és az iskolatekermő kiemelkedő professzor alakját, s ma már emlékét, egykori tanszékvezető utóda, dr. Némethi Varga Zoltán Állami díjas professzor, az első miskolci évfolyammal indult bányamérnök méltatta és ismertette meg a szépszájú (cca 60-80 fő) közönséggel.

Az életút összefoglalása lexikonszerűen:

Dr. Szádeczky-Kardoss Elemér geológus doktor, a soproni Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola tanársegéde, majd professzora, az Eötvös Loránd Tudományegyetem professzora, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, az MTA Geokémiai Kutató Laboratóriumának igazgatója 1903-ban született Kolozsvárott. Szellemi fejlődésére és pályaválasztására döntő hatással volt édesapja, dr.

Szádeczky-Kardoss-émlékülés. Balról: dr. Zsámboki László főigazgató, dr. Bóhm József dékán, dr. Besenyei Lajos rektor, dr. Némedi Varga Zoltán prof. em.

Szádeczky-Kardoss Gyula, a kolozsvári egyetem geológus professzora.

1921-ben iratkozott Budapesten a Pázmány Péter Tudományegyetemre, ahol 1926-ban summa cum laude geológusi doktori oklevelet szerzett. Még ebben az évben Vendel Miklós tanársegéde lett Sopronban, a Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola ásvány-földtan tanszékén. 1932-től adjunktus, ill. a budapesti tudományegyetem magántanára. 1940-ben egyetemi tanár, 1941-ben az ásvány-földtani tanszék vezetője. 1948-

49-ben a Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Kar dékánja, 1949-ben az újonnan alakuló miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem rektora lett. Ezt a tisztséget 1950-ig töltötte be.

1950-ben hívták meg az ELTE Ásvány-Kőzettani Intézetének élére, ahol 1973-ig volt professzor.

1949-től az MTA levelező, 1950-től rendes tagja. 1955-ben létrehozta az MTA Geokémiai Kutató Laboratóriumát, melynek igazgatója lett. 1965-ben szervezte meg az MTA új, X. osztályát, vagy-

is a Föld- és Bányászati Tudományok Osztályát, melynek 1969-ig titkára, majd 1976-ig elnöke volt.

Kétszer kapott Kossuth-díjat: 1949-ben az ásvány- és a közetszemcsék alakulásának CPV-módszerű kidolgozásáért, majd 1952-ben szénkőzettani kutatásaiért. Ekkor jelent meg „Szénkőzettan” c. műve is, ami világviszonylatban is először foglalkozott a barnaköszének kőzettanával.

1968-ban látott napvilágot „A Föld szerkezete és fejlődése” c. nivódíjas műve. További főbb művei: Geokémia (1955), Geonómia (1974), Bevezetés a ciklusszemléletbe (1986), A jelenségek univerzális kapcsolódása (1989).

A könyvtár földszinti aulájában Szádeczky-Kardoss professzor életútját bemutató kiállítást dr. Zsámboki László könyvtári-levéltári-muzeumi főigazgató, az ETB titkára mutatta be az ünneplő közönségnek. Megköszönte a Magyar Állami Földtani Intézetnek, dr. Brezsnaynszky Károly igazgatónak és dr. Hála József főmunkatársnak, hogy az intézet archívumából gazdag dokumentumanyagot bocsátott rendelkezésre a kiállításához. A kiállítás megrendezéséért Göndös Gáborné muzeológusnak mondott köszönetet.

A kiállítás december 23-ig tekinthető meg. ☞ Zs.L.

Libertiny Gábor

(1931–2003)

Libertiny Gábor aranyokleveles kohómérnök 2003. november 3-án, hosszan tartó, gyógyíthatatlan betegségben elhunyt.

1931. május 5-én született Szolnokon. Középiskolai tanulmányait 1949-ben a Budapesti Állami Egyetemi Gimnáziumban végezte, majd a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen szerzett vaskohómérnöki diplomát 1953-ban.

Első munkahelye a Ganz Vagon- és Gépgyár volt, ahol 1953-tól 1955-ig mint üzemmérnök, a szálöntődében dolgozott. Acélöntéssel és acélgyártással foglalkozott 1955-től 1959-ig a Dunai Vasmű SM-acélművében mint üzemmérnök, energetikus. Később mint üzemvezető dolgozott. Ez idő alatt volt szervező, osztályvezető, főosztályvezető, kohászati szervező irodavezető. Főként alapanyag-, nyersvas- és acélgyártási szervezőmunkát végzett és irányított. Ennek keretében legkiemelkedőbb munkái: az

ÓKÜ SM-acélmű, a BÉM vasérc-darabosító mű, a DV lőrinci hengerművének és az LKM elektroacélmű szervezése voltak. Hengerlési és kovácsolási munkák végzését is irányította.

1973-tól 1982-ig a Magyar Vas- és Acélipari Egyesülésben dolgozott mint műszaki-gazdasági szaktanácsadó.

1982-től 1991-ig a METALIMPEX dolgozója volt, és főként műszaki tanácsadás volt a teendője. Két nyelven beszélt tárgyalás szinten.

40 éves egyesületi tagságáért Soltz Vilmos emlékérmét kapott.

60 évesen nyugdíjba vonult, mely meghatározta életvitelét. Egészségi állapota napról-napra romlott, míg eljött a végső búcsú.

Hamvait a család a Farkasréti temetőben helyezi örök nyugalomra.

Jó szerencsét!

☞ Libertiny Gáborné dr.